

בו תרמש כל חיתו יער: כא הכפירים שאנים לטרף ולבקש מאל אכלם: כב תזרח השמש יאספון ואל מעונתם ירבעון: כג יצא אדם לפעלו ולעבדתו ערי ערב: כד מה רבו מעשיך יהוה: כה בלם בחכמה עשית מלאה הארץ

זוהר תהלים

הגדלים - אלו לוי'תן ובת זוגו. ואת כל נפש החיה הרמשת - זו נפש אותה החיה שהיא רומשת לארבעת צדדי העולם. ומי היא החיה שהיא רומשת? הוי אומר זו לילית. אשר שרצו המים למיניהם - שהמים מגדלים אותם. שכשבא צד הדרום, מפשירים המים ושופעים לכל הצדדים, ואניות הים הולכים ועוברים, כמו שנאמר (תהלים קד) שם אניות יהלכון לוי'תן זה יצרת לשחק בו. ואת כל עוף כנף למינהו - כמו שנאמר (קהלת י) כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר. רבי יוסי אמר, כלם משש כנפים ולא משתנים לעולמים, ומשום כך כתוב למינהו. מה זה למינהו? למין שלמעלה, ואלה טסים ומשוטטים בעולם בשש, ורואים מעשי בני אדם ומעלים אותם למעלה, ועל זה כתוב (שם) גם במדעך מלך אל תקלל וגו'. רבי חזקיה אמר, הרמשת? השורצת צריך להיות! אלא כמו שאמרנו, רומש לילה. ועל זה (תהלים קד, כ) בו תרמש כל חיתו יער. שכלם שולטים בשעה שהיא שולטת, ופותחים שירה בשלשה צדדים של חצות הלילה, ומזמרים שירה ולא שוקטים, ועל אלו כתוב המזמרים את ה' אל דמי לכם.

מי יכול למנות את מעשי הקדוש ברוך הוא שהנה כמה צבאות ומחנות משנים זה מזה שאין להם חשבון וכלם בפעם אחת מה רבו מעשיך ה' וגו' (קד, כד): [זוהר ח"א

שולטת הלכנה, ואין חשבון ללכנה אלא רק כשמתכנסת השמש. ושניהם עשה הקדוש ברוך הוא להאיר, וזה שכתוב (בראשית א) ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ וגו'. והיו לאתת - אלו שבתות, שכתוב (שמות לא) כי אות היא. ולמועדים - אלו ימים טובים. ולימים - אלו ראשי חודשים. ולשנים - אלו ראשי שנים. שיהיו אמות העולם עושים חשבון לשמש, וישראל ללכנה. וזה הולך כמו שאמר רבי אלעזר, כתוב (ישעיה ט) הרבית הגוי לו הגדלת השמחה. הרבית הגוי - אלו ישראל, שכתוב בהם (דברים ד) כי מי גוי גדול, וכתוב גוי אחד בארץ. לו - בשבילו. הגדלת השמחה [מחמ] - זו הלכנה שמתגדלת באור בשביל ישראל. אמות העולם לשמש, וישראל ללכנה, איזה מהם עדיף? ודאי הלכנה למעלה, והשמש של אמות העולם תחת הלכנה הוא, ואותו השמש מזו [הצד] הלכנה מאיר. ראה מה בינם לבין ישראל. ישראל אחוזים בלכנה, והשתששו בשמש העליונה, ונאחזו במקום [בו] [שמאיר לשמש] שמאירה מהשמש העליון ונדבקים בו, שכתוב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום.

ויברא אלהים את התנינים הגדלים - אלו לוי'תן ובת זוגו

בו תרמש כל חיתו יער (קד, כ): [זוהר ח"א פ' בראשית (דף טז):] ויברא אלהים את התנינים